

نمایز جنازہ کا طریقہ (پشتو)

د جنازی د نمازِ حَدَّه طریقہ (حنفی)

شیخ طریق، امیر اہلیست، بنی دعوت اسلامی، حضرت علامہ مولانا ابو بلال

محمد الیاس عطار قادری رضوی

دامت برکاتہم العالیة

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ النُّبُوْلِسِلِيْنَ
أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَنِ الرَّجِيمِ يَسِّعُ اللّٰهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

د کتاب د لوستلو دعا

د دیني کتاب یا اسلامي سبق لوستلو نه مخکنښ دا لاندي دعا لوئی

إِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالٰى خَهْ چه لوئی هغه به مو یاد پاتې کېږي:

اللّٰهُمَّ افْتَحْ عَلَيْنَا حِكْمَتَكَ وَانْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

ترجمه: اے الله جل جلاله په مونږه د علم او د حکمت دروازې برسيره [يعني بيرته]

کړې او په مونږه خپل رحمت راناژل کړې! اے عظمت او بزرگۍ والا!

(مستظرف ج 1 ص 40 دار الفکر بیروت)

(اول او آخر کښ یو یو خل د روود شریف اولوئ)

د رسالې نوم: د جنازې د نمانځه طریقہ (حَنْفِی)

اول خل: صفر المظفر 1438ھ، نومبر 2016ء

ناشر: مکتبۃ المدینہ، عالمی مدنی مرکز فیضان مدنیه، باپ المدینہ کراچی۔

مدنی عرض: بل چا ته د دې رسالې د چاپ کولو اجازت نشه

كتاب اخستونکي توجه اوکړئ

که د کتاب په طباعت کښن خه بشکاره خای وي یا پانډې کمي وي یا په

بائښنګ کښ مخکنښ روسته لکیدلي وي نو مکتبۃ المدینہ ته رجوع اوکړئ.

د چنارې د نهائۍ طریقہ (حَنْفِی)

شیخ طریقت امیر اهلیسُنت، بانی دعوتِ اسلامی حضرت علامه، مولانا ابو یلال محمد الیاس عطار قادری، رَضَوی دَامَتْ بَرَگَاتُهُمُ الْعَالِيَّةُ دا رساله "نازِجنازه کا طریقہ" په اردو زبه کښ لیکی ده.

مجلس تراجم (دعوتِ اسلامی) د دې رسالې په آسانه پښتو زبه کښ د وس مناسب د ترجمه کولو کوشش کړې دې. که چرپې په دې ترجمه کښ خه غلطی یا کمې، زیاتې او مومنې نو ستاسو په خدمت کښ عرض دې چه مجلس تراجم ته خبر او کړئ او د ثواب حقدار جوړ شئ.

پیشکش:

مجلس تراجم دعوتِ اسلامی

برائے رابطہ:

عالی مدنی مرکز فیضانِ مدینه محله سوداګران
پرانی سبزی منڈی، باب المَدِینَةِ کراچی، پاکستان

UAN: ☎ +92-21-111-25-26-92 – Ext. 7213

Email: 📩 translation@dawateislami.net

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: چا چه په ما باندي لس خله سحر او لس خله مابنام
دُرُود پاک اولوست د قیامت په ورخ به هغه ته زما شفاعت نصیب کيږي. (مجیع الرؤاید)

فهرست

II.....	د جنازې د نمانځه طریقه (حنفی)
1.....	د دُرُود شریف فضیلت
1.....	دولي په جنازه کښ د شریک کیدو برکت
2.....	د عقیدت مندو بخښه هم اوشهو
3.....	د کفنونو غل
4.....	په جنازه کښ شریکو د ټولو بخښه
5.....	په قبر کښ او له تحفه
5.....	د جَئَتِي جنازه
5.....	د جنازې سره د مرسته کولو ثواب
6.....	د اُحد د غر هُمره ثواب
6.....	د جنازې نمونځ د عِبرت باعِث دي
7.....	د مری د لمبولو فضیلت
7.....	د جنازې د لیدلو د وخت وظیفه
8.....	نبي پاک ﷺ د ټولو نه مخکښ د چا جنازه ادا کړه؟
8.....	د جنازې نمونځ فرض کفایه دي
8.....	د جنازې په نمانځه کښ دوہ رُکن او درې سُنتونه دي
9.....	د جنازې د نمانځه طریقه (حنفی)
9.....	د بالغ نارینه او زنانه د جنازې دعا
10.....	د نابالغه هلك [د جنازې] دعا

فرمان مصطفیٰ ﷺ: د هغه کس پوزه د به خاورو خړه شي چه د چا په مخکنېن زما ڏک اوشي او هغه په ما درود پاک او نه لولي. (تدمذۍ)

- 10..... د نابالغه جيني [د جنازې] دعا.....
- 11..... په پيزار د پاسه ولار جنازه کول
- 11..... د جنازې غائبانه نمونځ نه شي کيدي
- 12..... د يو خو جنازو يو خائي د نمانځه کولو طریقہ
- 12..... په جنازه کښ خو صفوونه پکار دي؟.....
- 12..... که د جنازې پوره جمעה حاصله نه کړي نو؟.....
- 13..... د ليونې ياد خودکشی کونکي جنازه.....
- 13..... د مرپ ماشوم احکام.....
- 14..... د جنازې د پرلو ثواب.....
- 14..... د جنازې په اوګو کولو طریقہ
- 15..... د ماشوم د جنازې د پرلو طریقہ
- 15..... د جنازې د نمانځه نه د بيرته راتللو مسائل.....
- 15..... آيا خاوند د خپلي بنځي جنازې ته اوګه ورکولي شي؟
- 15..... د مرتد د جنازې حکم شرعی.....
- 18..... ”فلانکې د زما د جنازې إمامتی اوکړي“ د داسي وصیت حکم.....
- 19..... امام د مرپ د سینې په سمي او درېري.....
- 19..... که د جنازې کولونه بغیر ئې خخ کړو نو؟.....
- 20..... په کور کښ د ډوب شوي د جنازې نمونځ
- 21..... د بالغ د جنازې د نمانځه نه مخکنېن د اعلان اوکړئ.....

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
أَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِإِلٰهِ النَّاسِ بِسْمِ إِلٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

د جنازې د نمانځه طریقه (حَنْفِی)

شیطان مو که هر خومره منع کوي دا رساله پوره اولولی،
إِنَّ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالٰى دَدِي فَائِدِي بِهِ پَخِيلَه او روینې.

د دُرُود شریف فضیلت

د الله تعالی د خوب محبوب د نبیانو د سردار، محمد عَرَبِی صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰيْهِ وَسَلَّمَ فرمان مبارک دي: ”خوک چه په ما باندي یو خل دُرُود شریف لوی الله تعالی د هغه د پاره یو قیراط اجر لیکي او قیراط د اُحد د غر همراه دي.

(مصنف عبد الرزاق ج ۱، ص ۳۹ حدیث ۱۵۳، دارالکتب العلییہ بیروت)

صَلُّوا عَلَى الْحَبِيبِ! صَلَّى اللّٰهُ تَعَالٰى عَلٰى مُحَمَّدٍ

د ولی په جنازه کښ د شریک کیدو برکت

يو کس د حضرت سیدنا سری سقطی رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلٰيْهِ په جنازه کښ شریک شو. د شپې ئې په خوب کښ د شیخ سری سقطی رَحْمَةُ اللّٰهِ تَعَالٰى عَلٰيْهِ دیدار او کړو نو تپوس ئې ترې او کړو: مَا فَعَلَ اللّٰهُ بِكَ؟ يعني الله تعالی ستاسو سره خه معامله او کړه؟ هغوي جواب ورکړو: الله تعالی زما او زما په جنازه کښ چه خوک شریک شوي وو او جنازه ئې کړي وو د تولو بخښنه او کړه. هغه عرض او کړو: يا سیدي! زه هم ستاسو په جنازه کښ شریک شوې ووم او د جنازې نمونځ مې کړي وو. نو

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: چاچه په ما یو خل درود شریف اولو ستو الله عَزَّوجَلَّ به په هغه لس رحمتونه
نازول فرمائی. (مسلم)

هغوي ﷺ یو فهريس [يعني لست] را او ويستو خود هغه سري
نوم پكبن شاميل نه وو، چه کله ئې په غور اوکتل نو د هغه نوم په
حاشيه کبن موجود وو. (تاریخ دمشق لابن عساکر ج ۲۰، ص ۱۹۸)

د عقیدت مندو بخښنه هم اوشه

حضرت سیدنا بشیر حافی ﷺ چه وفات شونو قاسم ین مُنیّه
ﷺ په خوب کبن اوليدو، تپوس ئې ترې اوکرو: **ما فاعل اللہ بِكَ؟**
يعني اللہ تعالیٰ ستاسو سره خه معامله اوکړه؟ هغوي جواب ورکرو:
الله تعالیٰ زه او بخښلما او ارشاد ئې او فرمائيلو: اے بشير! ته بلکه ستا
په جنازه کبن چه خوک خوک شريك شو هغوي ما او بخښل. نو ما
عرض اوکرو: يا رب تعالیٰ زما سره محبت کونکي هم او بخښه. نو د
الله تعالیٰ رحمت نور په جوش کبن راغې او اوئې فرمائيل: د قیامته
پوري به چه خوک ستا سره محبت کوي هغه قول هم ما او بخښل.
(ایضاً ج ۱، ص ۲۲۵)

اعمال نه دیکھي یه دیکھا، ہے میرے ولی کے در کا گدا
خالق نے مجھے یوں بخش دیا، سبحان اللہ سبحان اللہ

اعمال نه، دا ئې اوکتل چه فقیر زما دولي د دار دي

خالق زه داسي او بخښلما، سبْحَنَ اللَّهَ سُبْحَنَ اللَّهَ جَلَّ جَلَّ

فرمایان مُصطفیٰ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: کوم کس چه په ما درود پاک لوستل هیر کړل هغه د جنَّت لاره هيره کړه. (کلبراني)

خورو خورو اسلامي ورونو! د الله تعالی د ولیانو سره نسبت د نیاځ بختیء باعیث دې، د هغويئ ڈکر خیر د خیرونو د نازلیدو باعیث دې، د هغويئ صحبت د دواړو جهانو د پاره برکت، د هغويئ د مزاراتو حاضري د کناهونو د مرضونو دارو او د هغويئ عقیدت په آخرت کښ د خلاصي ذريعه ده. **الْحَمْدُ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَ** مونږه هم د اولیاء کرام رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ سره عقیدت او د ولیء کامل حضرت سیدنا پیغمبر حافی رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ سره محبت لرو. يا الله جَلَّ جَلَلَهُ د هغويئ په خاطر زمونږه بخښنه او فرمائي.

أَمِينٌ بِجَاهِ النَّبِيِّ الْأَمِينِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ السَّلَامُ

پشراخاني سے ہمیں تو پیار ہے

ان شاء الله اپنا بیڑا پار ہے

پیغمبر حافی سره لرو مونږ محبت

إِنْ شَاءَ اللَّهُ كَيْدِي بِهِ زَمُونْهُ مَغْفِرَتُ

صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى الْحَبِيبِ!

د کفنونو غل

د یوې زنانه د جنازې په نمانځه کښن یو د کفنونو غل هُم شرياك شو او د جنازې سره اديري [مُقبرې] ته لاړو او د قبر خائې ئې معلوم کړو. چه شپه شوه نو هغه د کفن غلا کولو د پاره هغه قبر او کنسټو.

فرماني مصطفىٰ ﷺ: د چا په خواکين چه زما ذکر او شو او هغه په ما درود پاک او نه لوستو تحقیق هغه بدخته شو. (ابن سنه)

ناخاپه هغه مرحومي اووئيل: سُبْحَنَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ يو مَغْفُور (يعني د بخښني حقدار) کس د یوې مغفوريه (يعني د بخښلي شوي بسخي) کفن غلا کوي! واوره! اللَّهُ تَعَالَى زما بخښنه هم اوکړه او د هغه ټولو خلقو هم، چا چه زما د جنازې نمونځ اوکړو او ته هم په هغوي کښ شريک وي. (دا ئې چه واوريدل نو هغه فوراً په قبر خاورې وارولې او په رشتني تو به کار شو) (شعب الإيمان ج ۷، ص ۸ حدیث ۹۲۶۱)

او د هغوي په خاطر د زموږه بي حسابه بخښنه اوشي.

صلواعلی الحبیب! صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَى مُحَمَّدٍ

په جنازه کښ شريکو د ټولو بخښنه

خوبو خوبو اسلامي ورونو! تاسو اولیده! د نيكو بندګانو د جنازې په نمانځه کښ حاضریدل خومره د نيك بختي خبره ده. چه کله هم موقع وي بلکه وخت ويستل پکار دي او د مسلمانانو په جنازو کښ شريک کيدل پکار دي، کيدي شي چه د یو نيك انسان په جنازه کښ شاملیدل زمونږ د پاره د بخښني ذريعه جوره شي. د خُدائے رَحْمَنَ جَلَّ جَلَّ د رَحْمَتَ نَه قربان شم چه کله هغه د یو مرې بخښنه کوي نو د هغه د جنازې سره مرسته کولو والا هم او بخښي. چنانچه د حضرت سِپُّدُنَا عَبْدُ اللَّهِ بْنُ عَبَّاسٍ رَحْمَنَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْحَمْدُ وَالْكَبَرُ نه روایت دي چه د مدینې تاجدار ﷺ ارشاد فرمائیلي دي: ”مؤمن بنده ته به

فرماني مُصلَّفي ﷺ: چا چه په ما باندي لس خله سحر او لس خله مانبام دُرود پاک اولوستل د قیامت په ورخ به هغه ته زما شفاعت نصیب کيږي. (مجھنګ الرؤاین)

د مرگ نه پس د ټولونه مخکښ دا جزا ورکولي کيږي چه د هغه په جنازه کښ د شريکو ټولو کسانو بخښنه به اوکړې شي.
الْتَّرَغِيبُ وَالْتَّرْهِيبُ ج ٤ ص ١٧٨، حدیث (١٣)

په قبر کښ او له تحفه

د سرکار نامدار، د دواړو جهانو سردار ﷺ نه چا تپوس اوکړو: مُؤمن چه کله قبر ته داخل شي نو هغه ته د ټولونه مخکښ خه تحفه ورکوله شي؟ نو ارشاد ئې او فرمائیلو: د هغه د جنازې د نمونځ کوونکو بخښنه اوکړې شي. (شعب الإيمان ج ٧، ص ٨، حدیث ٩٢٥٧)

د جَنَّتِي جنازه

د خور، خور مَجِي مَدَنِي آقا ﷺ فرمان دي: کله چه يو جَنَّتِي کس وفات شي نو اللہ تعالی حیا فرمائی چه هُغه خلقو له عذاب ورکړي خوک چه د هغه جنازه وړي او خوک چه په هغې پسي شا ته روان وي او چا چه د هغه د جنازې نمونځ اوکړو.

(الفردوس بتأثر الخطاب ج ١، ص ٢٨٢، حدیث ١١٠٨)

د جنازې سره د مرسته کولو ثواب

حضرت سیدُنا داؤد عَلَيْهِ السَّلَام د اللہ تعالی په بارکاه کښ عرض اوکړو: يا اللہ جل جلاله چا چه صرف ستا د رضا د پاره د جنازې سره مرسته اوکړه، د هغه جزا خه ده؟ اللہ تعالی او فرمائیل: چه په کومه

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: د چا په خوا کښ چه زما ڏکر او شو او هغه په ما ڈرو ډ پاک او نه لو ستو هغه جفا او کړه. (عبدالرَّزَاق)

ورخ هغه مړ شي نو فربنټي به د هغه د جنازې سره یو ځائی هڅي او
زه به د هغه بخښنه کووم. (شُنُح الصُّدُور ص ۹۷)

د اُحد د غر هُمره ثواب

د حضرت سیدُنا آبو هُریره رضی اللہ تعالیٰ عنہ نه روایت دي چه د مدینې د سردار ﷺ فرمان دي: خوک چه (د ایمان د تقاضه ګنپلو او د ثواب حاصلولو په نیت) د خپله کوره د جنازې سره روان شي، د جنازې نمونځ او کړي او د خخلو پوري د جنازې سره اوسي د هغه د پاره دوه قیراطه ثواب دي چه په هغې کښ هر قیراط د اُحد (غر) هُمره دي او خوک چه صرف د جنازې نمونځ او کړي او بيرته راشي نو د هغه د پاره د یو قیراط ثواب دي. (صحیح مسلم ص ۴۷۲، حدیث ۹۴۵)

د جنازې نمونځ د عبرت باعث دي

د حضرت سیدُنا آبُوذر غِفاری رضی اللہ تعالیٰ عنہ ارشاد دي: ما ته حبیب پروردگار، د دوارو جهانو سردار ﷺ او فرمائیل: د قبرونو زیارت کوه چه آخرت دریادیرې او مرې لمبوي څکه چه فانی بدن (يعني مړ وجود) ته لاس لګکول ډیر غت نصیحت دي او د جنازې نمونځ کوه چه دا تا غمژن کړي څکه چه غمژن انسان د الله تعالیٰ [درحمت] په سوری کښ وي او د نیکع کار کوي.

(الْمُسْتَدِرُكُ لِلْحَاكِمِ ج ۱، ص ۷۱، حدیث ۱۴۳۵)

فرمای مُصلطفی ﷺ: د چا په خوا کښ چه زما ذکر او شو او هغه په ما د روډ پاک او نه لوستو هغه په خلقو کښ دير زيات سوم دي. (آلرَّخَيْبِ وَالثَّرَهِيبِ)

د مرۍ د لمبولو فضیلت

د حضرت سیدنا علی المُرْتَضَی، شیر خدا اکرم ﷺ نه روایت دی چه د دواړو جهانو سلطان ﷺ ارشاد فرمائیلې دی چه خلوک کوم یو مرې اولمبوی، کفن و رواغوندي، خوشبو پرې اولکوي، جنازه ئې اوچته کړي، [د جنازې] نمونځ ئې اوکړي او کومه ناقصه [يعني د عیب] خبره پکښن او وینې هغه پته کړي هغه د خپلو کناهونو نه داسې پاک شي لکه په کومه ورځ چه د مور د ګډې نه پیدا شوي

وو. (سنن ابن ماجہ ج ۲ ص ۲۰۱ حدیث ۱۴۶۲)

د جنازې د لیدلو د وخت وظیفه

حضرت سیدنا مالک بن آنس رحمه اللہ تعالیٰ عنہما چا د وفات نه پس په خوب کښ او لیدو او تپوس ئې تربی او کرو: مَا فَعَلَ اللَّهُ بِكَ؟ يعني اللہ تعالیٰ ستا سره خه سلوك او کرو؟ او ئې وئيل: د یوې ګلمي په وجه ئې او بخبلم کومه به چه حضرت سیدنا عثمان غنی رحمه اللہ تعالیٰ عنہ د جنازې د لیدلو په وخت کښ وئيله. (هغه ګلمه دا ده) سُبْحَنَ الْحَمِيمِ الَّذِي لَا يَئُوتُ يعني هغه ذات پاک دی کوم چه ژوندي دی، هغه ته به کله هم مرګ نه رائي) لهذا ما به چه هم جنازه او لیدله نو هم دا ګلمه به مې وئيله د دی ګلمي د وئيلو په سبب اللہ تعالیٰ زه او بخبلم.

(احیاء العلوم ج ۵، ص ۲۶۶ مُلَخَّصًا)

فرمَانِ مُصطفَى صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: خُوكَ چه په ما د جُمُعِي په ورخ درود شریف لولي زه به د قِیامت په ورخ د هغه شفاعت کووم. (کنزُ العٰتیل)

نبې پاک ﷺ د تولونه مخکښ د چا جنازه ادا کړه؟

د جنازې نمونع د حضرت سیدُنَا آدم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ د زمانې نه شروع شوي دي، فربنتو د حضرت سیدُنَا آدم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ په جنازه باندي خلور تکبیرونه لوتستي وو. په إسلام کښ د جنازې د نمانځه د واڃب کيدو حُکم په مدینة مُنَوَّرَة زادَه اللَّهُ شَرِيفًا وَتَعَظِيمًا کښ نازِل شو. حضرت سیدُنَا أَسَعَدَ بْنَ زُرَارَه رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ د هجرت نه پس د نهمي میاشتې په آخره کښ وفات شو او دا ورومبې صحابي وو د چا د جنازې نمونع چه نېي اکرم صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اوکړو. (ماخوذ از فتاوى رضويه مخرجه ج. ۵. ص ۳۷۵-۳۷۶)

د جنازې نمونع فرض کِفایه دې

د جنازې نمونع ”فرض کِفایه“ دي يعني که یو کس ئې هُم ادا کېږي نو قول بَرِيُ الدِّمَه [يعني د ذمه وارئ نه خلاص] شو ګني [يعني که یو ئې هم اونکېږي او] چا، چا ته چه خبر رسیدلې وو او رانګلو نو قول به ګنهکار وي. د دي د پاره جمעה شرط نه ده، که یو کس ئې هُم اوکېږي نو فرض ادا شو. د دي د فرضیتِ انکار ڪفر دي.

(بهاړۍ شريعت ج ۱، ص ۸۲۵، عالمگير ي ج ۱ ص ۱۶۲، دُزِ مختار ج ۳ ص ۱۲۰)

د جنازې په نمانځه کښ دوه رُکن او درې سُنتونه دي

دوه رُکن دا دي: ۱) خلور خله ”اللَّهُ أَكْبَرُ“ وئيل ۲) قیام.

(دُزِ مختار ج ۳ ص ۱۲۴) په دي کښ درې سُنتِ مُؤَكَّدة دي: ۱) ثناء ۲)

دُرُود شریف ۳) د مری د پاره دُعا. (بهاړۍ شريعت ج ۱، ص ۸۲۹)

فرمان مُصلّی اللہ تعالیٰ عَلَيْهِ السَّلَامُ : چا چه په کتاب کښ په ما باندې درود پاک اولیکلو ترڅو پورې چه زما نوم په هغې کښ وي فرشتني به د هغه دپاره پختښه غواړي. (کلبرافی)

د جنازې د نمانځه طریقه (حَنْفِي)

مُقتدي د داسې نیټ اوکړي: ”زه نیټ کووم د دې جنازې د نمانځه د پاره د اللہ تعالی، دعا د دې مرې د پاره، په دې امام پسې“ (فتاویٰ تاتار خانیه ج. ۲ ص. ۱۵۳) بیا د امام او مُقتدي مخکښ د غورونو پورې لاسونه پورته کړي او د ”اللهُ أَكْبَر“ وئيلو سره د ئې د معمول مطابق د نامه نه لاندې او تپري او ثناء د اولولي. په دې کښ د د ”تعالى چَدُّك“ نه پس ”وَجَلَ شَاءُكَ وَلَا إِلَهَ غَيْرُك“ اولولي بیا د د لاس پورته کولو نه بغیر ”اللهُ أَكْبَر“ اولولي، بیا د دُرُودِ إِبْرَاهِيم اولولي، بیا د د لاس پورته کولو نه بغیر ”اللهُ أَكْبَر“ اولولي او دعا د اولولي (امام د تکبironه په اوچت آواز وائی او مُقتديان د ئې په قلاره وائی. باقي ټول آذكار د امام او مُقتدي په قلاره وائی) د دعا نه پس ”اللهُ أَكْبَر“ اولولی او لاسونه زورند کړي بیا دواړو طرفو ته سلام او ګرځوئ. په سلام کښ د د مرې، فربستو او په نمانځه کښ د حاضرو خلقو نیټ اوکړي، هُم هغه شان خنګه چه د نورو نمونځونو په سلام کښ نیټ کېږي، دلته دومره خبره زیاته ده چه د مرې نیټ د هم اوکړي. (بھار شریعت ج. ۱، ص ۸۳۵، ۸۲۹ ماخوذ)

د بالغ نارینه او زنانه د جنازې دُعا

اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِحَيْنَا وَمَيِّتَنَا وَشَاهِدِنَا وَغَائِبِنَا

إِلَهِي! پختښه اوکړي زمونږه د هر ژوندي او زمونږه د هر مرې او زمونږه د هر حاضر او زمونږه د هر غائب

فرماني مُصلطفی ﷺ په ما باندي درود شريف لوئي الله عَزَّوجَلَّ به په تاسو رحمت را ليږي. (ابن عدي)

وَصَغِيرِنَا وَكَبِيرِنَا وَذَكْرِنَا وَأُنْثَنَا

او زمونبره د هروکي او زمونبره د هرلوئ او زمونبره د هرنارينه او زمونبره د هري زنانه.

اللَّهُمَّ مَنْ أَحْيَيْتَهُ مِنَ الْأَعْمَاءِ فَاحْكِمْ لَهُ الْإِسْلَامَ

إلهي ته په مونبرکين چه خوک زوندي لري هغه په اسلام زوندي لري

وَمَنْ تَوْفَّيْتَهُ مِنَ الْمَوْتَةِ فَاهْكِمْ لَهُ الْإِيمَانَ

او په مونبر کين چه چا له مرگ ورکوي نو په ايمان مرگ ورکوي.

(السُّنْنَةُ رَكِيدُ الْحَكَمِ ج ١ ص ٦٨٤ حديث ١٣٦٦)

د نابالغه هلك [د جناري] دعا

اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ لَكَافِرَّا

إلهي دا (هلك) چه مخکين او رسبي نو زمونبر د پاره ئي [د آخرت د ګتي] سامان کونکي جورکوي

وَاجْعَلْهُ لَكَآجْرًا وَذُخْرًا

او دا زمونبر د پاره د اجر (موڃب) او په وخت باندي کار راتلونکي جورکوي

وَاجْعَلْهُ لَكَآشَافِعًا وَمُشَفَّعًا

او دا زمونبر د پاره شفاعت کونکي جورکوي او هغه چه د چا سفارش منظوري.

(گنز الدقائق ص ٥٢)

د نابالغه جيني [د جناري] دعا

اللَّهُمَّ اجْعَلْهَا لَنَافِرًا

إلهي دا (جيني) چه مخکين او رسبي نو زمونبر د پاره ئي [د آخرت د ګتي]

سامان کونکي جوره کوي

فرمایان مُصططفیٰ حَلَّ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ الْجَلَلَ: کوم کس چه په ما درود پاک لوستل هير کړل همه د جنټت لاره هيره کړه. (طکبَانی)

وَاجْعَلْهَا لَنَا أَجْرًا وَذُخْرًا

او دا زمونبد پاره د اجر (موجب) او په وخت باندي کار راتلونکي جوره کړي

وَاجْعَلْهَا لَنَا شَافِعَةً وَمُشَفَّعَةً ط

او دا زمونبد پاره شفاعت کونکي جوره کړي او هغه چه د چا سفارش منظور شي.

په پیزار د پاسه ولاړ جنازه کول

که پیزار په بنپو د جنازې نمونځ کوي نو د پیزار او زمکي دواړو پاک کيدل ضروري دي او که پیزار او باسی او په هغې د پاسه ولاړ [د جنازې] نمونځ کوي نو د پیزار د تلي او د زمکي پاک کيدل ضروري نه دي. زما آقا اعلیٰ حضرت امام اهلِ سنت، مجید دین و ملت مولانا شاه امام احمد رضا خان رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ د یو سوال په جواب کښ ارشاد فرمائی: ”که هغه خائې په متيمازو وغيره ناپاکه وو یا چه د چا د پیزار تلي ناپاکه وو او په دې حالت کښ ئې پیزار په بنپو نمونځ کړي وي د هغويي نمونځ او نه شو، احتیاط هم دا دې چه پیزار او باسي او په هغې بنپه کېږدي او نمونځ او کړي چه که زمکه یا تلي ناپاکه وي نو په نمانځه کښ خلل رانه شي. (فتاویٰ رَحْمَةُ اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِ مُخَرَّجَه ج ۹، ص ۱۸۸)

د جنازې غائبانه نمونځ نه شي کيدي

د مرې مخامنځ کيدل ضروري دي، غائبانه د جنازې نمونځ نه شي کيدلې. مستحب دا دي چه امام د مرې سينې ته مخامنځ وي.

فرمان موصطفی ﷺ: چا چه په ما باندي د جمُعُجِّي په ورخ ۲۰۰ خله دُرُود شريف اولوستل د هغه د دوو سوو کالو گناهونه به مُعاَف شي. (کنزُ الغُنَّاَل)

(دُرْرُ مُختَار ج ۳، ص ۱۲۳، ۱۳۴)

د یو خو جنازو یو ځای د نمانځه کولو طریقه

يو خو جنازې یو ځای هُم کيدي شي، په دې کښ اختيار دې چه که ټولي مخکښ وروستو کيردي يعني چه د ټولو سينې امام ته مخامن وي او يا ئې په داسي قطار کښ کيردي چه د یو بنپو ته د دويم [د کټ] بر سروي او د دويم بنپو ته د دريم بر سروي **وعلیٰ هذالقياس** (يعني په هم دې باندي قیاس اوکړئ).

(بَهَارُ شَرِيعَةِ ج ۱، ص ۸۳۹، عَالِمٌ كِيرِي ج ۱ ص ۱۶۵)

په جنازه کښ خو صفوونه پکار دي؟

بهتره دا ده چه په جنازه کښ درې صفوونه وي ځکه چه په حدیث پاک کښ دی: ”د چا (د جنازې) نمونځ چه درې صفوونو اوکړو د هغه بخشنده به اوشي.“ که ټول ووه سري وي نو یو د امام جور شي، په وړومېي صف کښ د درې او درېږي په دويم کښ دو او په دريم کښ یو. (غُنْيَةٍ ص ۵۸۸) په جنازه کښ آخرې صف د ټول صفوونو نه غوره دې. (دُرْرُ مُختَار ج ۳، ص ۱۳۱)

که د جنازې پوره جمِعه حاصله نه کړي نو؟

مسبوق (يعني د چا چه څیني تکبironه لارل هغه) د خپل باقي تکبironه د امام د سلام ګرځولو نه پس اووائي او که دا اندېښنه

فرمان مُصطفیٰ ﷺ: چا چه په ما باندي یو خل دُرُود شريف اولوستو الله عَزَّوجَلَّ به په هغه باندي لس رحمتونه را ليپري او د هغه په اعمال نامه کښ به لس نيكئ ليکي. (قرآنی)

وي چه که دُعا وغیره لولي نو د پوره کولونه مخکښ به خلق جنازه او گو ته پورته کړي نو صرف تكبironه د اووائي دُعا وغیره د پريبردي. د خلورم تكبیر نه پس که خوک راغې نو تر خو چه امام سلام نه وي ګرڅولي شامل د شي او د امام د سلام نه پس د درې څله "الله أكْبَر" اووائي. بيا د سلام او ګرڅوي. (دُرِّ مختار، ج ۳ ص ۱۳۶)

د ليونې يا د خودکشي کوونکي جنازه

خوک چه پيدائشی ليونې وي يا د بالغ کيدو نه مخکښ ليونې شوې وي او په هم هغه ليونتوب کښ مړ شو نو د هغه د جنازې په نمانځه کښ به د نابالغه دُعا وئيله شي. (جوهره ص ۱۳۸، غُنیمه ۵۸۷) چا چه خودکشي اوکره د هغه د جنازې نمونع به کيري. (دُرِّ مختار، ج ۳ ص ۱۲۷)

د مر ماشوم احکام

که د مسلمان اولاد ژوندي پيدا شو يعني [د بدن] اکثر حصه د بهر کيدو په وخت کښ ژوندي وو بيا مړ شو نو هغه ته به ځسل هم ورکوي او کفن به هُم وراغوندي. ګنې [يعني که مړ پيدا شو نو] لمبولي به شي او هسي به ئې په يوه کپره کښ اونغارې او خخ به ئې کري. د هغه د پاره د سُنَّت مطابق ځسل او کفن نشه او د هغه [د جنازې] نمونع به هُم نه کوي. د سرد طرف نه د اکثر مقدار د سر نه د سيني پوري دي. لېهذا که د هغه سر رابهړ شوې وو او چغې ئې

فرمَان مُصطفَى ﷺ: په ما باندي د دُرود شریف کثرت کوي بيشکه د ستاسو د پاره پاکي ده. (أبو يحيى)

وھلي خود سيني پوري د راوتلو نه مخکښن مرشو نو د هغه د جنازي نمونع به نه کوي. د بنپو د طرف نه د اکثر مقدار د ملا پوري دي. که ماشوم ژوندي پيدا شو يا مر پيدا شو يا کچه اوغورزیدو، د هغه نوم به اينبودل شي او د قیامت په ورخ به راپا خولي شي. (دُرِّمُختار و رُدُّالمُختار ج ۳ ص ۱۵۲، ۱۵۴، بَهَارِ شَرِيعَةِ ج ۱، ص ۸۴)

د جنازي د ورلو ثواب

په حدیث پاک کښ دی: ”خوک چه جنازه خلوبینت قدمه یوسی د هغه خلوبینت کبیره گناهونه به وران کړي شي.“ او په حدیث شریف کښ دی: خوک چه د جنازي خلورو وارو بنپوله اوګه ورکري اللہ تعالیٰ به د هغه حَتْنی (يعني مستقل) بخښنه اوفرمائي.

(الْجَوَهْرَةُ النَّيْرَةُ ص ۱۳۹، دُرِّمُختار ج ۳، ص ۱۵۸، ۱۵۹، بَهَارِ شَرِيعَةِ ج ۱، ص ۸۲۳)

د جنازي په اوګو کولو طریقه

جنازه په اوګو کول سُنَّت دی. سُنَّت دا دی چه پرله پسي خلورو وارو بنپوله اوګه ورکري او هره پيره لس لس قدمه لار شي. پوره سُنَّت دا دی چه مخکښن د سر بني طرف ته اوګه ورکري، بيا د بنپو بني طرف ته (يعني د بني بنپي طرف ته) بيا د سر کڅ طرف ته او بيا د بنپو کڅ طرف ته او لس لس قدمه لار شي نو تول خلوبینت قدمه شو. (عالیکیږي ج ۱، ص ۱۶۲، بَهَارِ شَرِيعَةِ ج ۱، ص ۸۲۲) خيني خلق د جنازي د ورلو په وخت کښ اعلان کوي، [د کت د ډيو پوي پسي سره] دوه دوه قدمه

فرماباں مُصطفیٰ ﷺ: چاچه په ما باندي لس خلله ڈروډ پاک او لوستل الله عَزَّوجَلَّ به په هغه سل رحمتونه نازل کړي. (طبراني)

لار شیء! هغويٰ ته پکار دي چه د اسپي اعلان کوي: ”[د کې د یوې یوې نېپې سره] لس لس قَدْمَه لار شیء.“

د ماشوم د جنازې د ورلو طریقہ

که د وروکي ماشوم جنازه یو کس په لاسو کښ اخستي وري نو باک نشه او په نمبر د ئې د یو نه پس بل په لاسو کښ اخلي. (علمگيري ج ۱ ص ۱۶۲) بنحو ته (که د ماشوم جنازه وي او که د غت خو) د جنازې سره تلل ناجائزه او منع دي. (بهاړ شريعت ج ۱، ص ۸۲۳، فرمختار ج ۲، ص ۱۶۲)

د جنازې د نمانځه نه د بيرته راتللو مسائل

څوک چه د جنازې سره [يعني موجود] وي هغه ته د نمانځه کولو نه بغیر بيرته تلل نه دي پکار او د نمانځه نه پس د مری د وارثانو نه چه اجازت واخلي نو بيرته تللي شي او د خخولونه پس د اجازت حاجت نشه. (علمگيري ج، ص ۱۶۵)

آيا خاوند د خپلې بنځي جنازې ته اوګه ورکولي شي؟

خاوند د خپلې بنځي جنازې ته اوګه هُم ورکولي شي، قبر ته ئې هُم گُزوولي شي او مخ ئې هُم ليدلې شي. صرف د ګسل ورکولو او بنکاره بدن ته د لاسو لکولو مُمانعت دي. بنځه خپل خاوند ته ګسل ورکولي شي. (بهاړ شريعت ج ۱، ص ۸۱۲، ۸۱۳)

د مُرتَد د جنازې حُکم شرعی

فرمایان مصطفی خلیل اللہ تعالیٰ علیہ وآلہ وسلم: د جمعی په شپه او د جمعی په ورخ په ما باندې د درود کثرت کوي،
څوک چه داسې کوي د قیامت په ورخ به زه د هغه شفاعت کوونکې او ګواه جو پرم (شُعبُ الْإِيمَان)

د مرتد او د کافیر د جنازې یو شان حکم دي. د مذهب بدلو لو
او عیسائی (يعني كرسچن) جورپیدو والا کس د جنازې کولو په باره
کښ د شوي یو سوال په جواب کښ سیدی اعلیٰ حضرت امام
اھلیسُّتَّ، مُجَدِّدِ دِین و مِلْتَ مولانا شاه امام احمد رضا خان رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ
په فتاویٰ رضویه جلد ۹، صفحه ۱۷۰ کښ ارشاد فرمائی: که په ثبوت
شرعي ثابت وي چه مري "عیاذًا بالله" (يعني د الله پناه) مذهب بدل
کړي وو او عیسائی (يعني كرسچن) شوي وو نو بیشکه د هغه د
جنازې نمونغ او د مسلمانانو په شان د هغه تجهیز و تکفین [يعني
کفن دفن] تول حرام قطعی وو. قال اللہ تعالیٰ (يعني اللہ تعالیٰ فرمائی):

وَلَا تُصلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا [مفهوماً ترجمة کنز الایمان]
کښ د چا د مري کله هم نمونغ هه
کوه او مه د هغه قبر ته او درېږد.
وَلَا تُقْعِمْ عَلَى قَبْرٍ هُ

خو [د جنازې] نمونغ کوونکې که د هغه د نصرانیت (يعني عیسائی
کیدو) نه خبر نه وو او د مخکښنو معلوماتو په وجه ئې هغه مسلمان
کنړلوا او نه د کفن دفن او جنازې پوري د هغوي په نزد د دي کس
نصراني (يعني عیسائی) کيدل ثابت شوي وو نو په دي افعالو [يعني
کارونو] کښ هغوي او س هم معذوره او بې قصوره دي ځکه چه د
هغوي په خیال کښ هغه مسلمان وو نو [په داسې صورت کښ خو] په
هغوي دا افعال کول د هغوي په گمان کښ شرعاً لازم وو، خو که

فرمایان مُصلطفی ﷺ: د جُمعی په شپه او د جُمعی په ورخ په ما باندی دُرُود کثرت کوئ، خوک چه داسپی کوی د قیامت په ورخ به زه د هغه شفاقت کونوکی او گواه جو پیرم. (جَعْبُ الْإِيمَان)

هفوئی هُم د هغه د عِيسَائِيت نه خبرداره وو او او بیا ئې [د جنازی] نمونع او کفن او کپرو نو قطعاً سخت گنهگار او په وَبَالٍ كِيره کبن گرفتار شُو، تر خو چه توبه اونکري په هفوئي پسپ نمونع کول مکروه دي. خو [د هفوئي سره] د مُرتديينو معامله کول جائز نه دي ئىكەن چه دا خلق به په دې گناه کولو کافِر نه وي. زمونبره شَعِ مُظَهَّر صِراطِ مُسْتَقِيم ده، إِفْرَاط و تَفْرِيط (يعني د اعتدال نه زياتول کمول) په يوه خبره کبن هُم نه خوبنوي، البته که دا واضحه شي چه هفوئي ته معلومه وه چه دا نَصْرَانِي دې او صرف د حَمَاقَت [يعني بې وقوفې] او جهالت په وجه د خه دُنْيَاوِي غرض په نِيَّت بلکه که هغه ئې د نَصْرَانِيَّت په وجه د تعظِيم [يعني ادب] حقدار او د کفن دفن او د جنازی د نمانخه قابل گنرلې وي نو بيشکه د چا چه داسپی خيال وي هغه تول هُم کافِر او مُرْتَد دي او د هفوئي سره هم هغه معامله کول واجب دي کومه چه د مُرتديينو سره کول پکار دي. (فتاویٰ رضویہ)
الله تَبَارَكَ وَتَعَالَى د لسمی سپارې د سُورَةُ التَّوْبَةِ په آیت ۸۴ کبن ارشاد فرمائی:

[مفهوم] ترجمہ کنز الایمان: او په هفوئي کبن د چا د مری کله هم نمونع مه کوه او مه د هغه قبر ته او دربره. بيشکه هفوئي د الله وَرَسُولُه نه منکر شو او په فِسْق (يعني كُفر) کبن مړه شو.

وَلَا تُصلِّ عَلَى أَحَدٍ مِنْهُمْ مَاتَ أَبَدًا
وَلَا تَقْعُمْ عَلَى قَبْرِهِ طَإِنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللهِ
وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ

فرمایان مُصطفیٰ ﷺ: خوک چه په ما باندې یو خل دُرود اوولي الله عَزَّوجَلَ د هغه د پاره یو قیراط اجر لیکي او قیراط د اُحد د غَرْ همراه دې. (عبدالرَّزَاق)

صدر الافاصل حضرت علامه مولانا سید محمد نعیم الدین مراد آبادی رحمۃ اللہ تعالیٰ علیہ د دې آیت نه لاندې لیکي: د دې آیت نه ثابت شو چه د کافیر د جنازی نمونځ په هیڅ حال کښ جائز نه دې او د کافیر قبر ته د خخولو او د لیدلو د پاره او دریدل منع دي.

(خرائیں العرفان ص ۳۷۶)

د حضرت سیدنا جابر بن عبد الله رضی الله تعالیٰ عنہما نه روایت دې چه سردار د مدینې صلی الله تعالیٰ علیہ وسلم ارشاد او فرمائیلو: که هغويی بیمار شي نو تپوس له مه ورخی، که مره شي نو په جنازه کښ ئې مه حاضر برئ. (ابن ماجہ ج ۱ ص ۷۰ حدیث ۹۲)

د ”مدینه“ د پینځه حُروفو په نسبت

د جنازی مُتعلّق پینځه مَدَنی گلونه

”فلانکي د زما د جنازی إمامتي اوکري“ د داسي وصیت حُكم:

﴿۱﴾ که مرشوي کس وصیت کړي وو چه زما د جنازی إمامتي د فلانکي اوکري یا د ما ته فلانکي کس غسل را کري نو دا وصیت باطیل دې یعنی په دې وصیت (د مرې) د ولی (یعنی سرپرست) حق نه ئي، خو ولی ته اختيار دې چه که پخچله ئې نه کوي او په هغه ئې اوکري. (بهاړ شریعت ج ۱ ص ۸۳۷) (المسیحیی ج ۱ ص ۱۶۳ وغیره) که د یو مُتقی بزرگ یا عالم په باره کښ ئې وصیت کړي وو نو وارثانو ته پکار دي چه په هغې عمل اوکري.

فرمان موصطفی ﷺ: کله چه تاسو په رسولانو دُرُود لولی نو په ما باندي ئې هم لولی،
بيشكه زه د تولو جهانونو د رب رسول يم. (جعیج الکوامع)

إمام د مری د سینی په سمی او دریبri

﴿٤﴾ مُسْتَحْبٌ دا دی چه إمام د مری د سینی مخې ته او دریبri او
د مری نه د لري نه وي، مری که سرې وي که زنانه وي يا که زنانه
بالغه وي او که نابالغه، داسې به هله وي چه صرف د یو مری جنازه
کوي او که یو خو وي نود یو سینی ته د مخامن او نزدی او دریبri.
(ذُرِّيْ مُختَار و رَذُّ الْمُحْتَارج، ۳، ص ۱۳۴)

که د جنازې کولونه بغیر ئې خخ کرونو؟

﴿٥﴾ که مری د جنازې د نمانځه نه بغیر خخ کړي شوې وي او
خاروې ئې پري هم اړولي وي نو بیا د هغه د قبر [د جنازې] نمونځ
اوکړئ تر خو چه [د مری] د شلیدو گمان نه وي، او که خاورې ئې
پري نه وي اړولي نورا اوئې باسې او جنازه ئې اوکړئ او بیا ئې خخ
کړئ، او د قبر [د جنازې] د نمانځه د ورڅو خه شمیر مقرر نه دي
چه د خورڅو پوري د اوکړئ شي ځکه چه دا د موسم او زمکۍ او
د مری د بدن او د مرض د اختلاف په وجه مختلف دي. په ګرمي
کښ به زر شلیبri او په یخنې کښ به پس. په لمده او بنوره زمکه
به زراو په او چه او غېر بنوره زمکه به پس، پېړ بدن به زراو نرې بدن
به پس [شنلیبri]. (آیاضاً ۱۴۶)

فرمان مصطفى ﷺ: په ما باندي په دُرود لوستو خپل مجلسونه بنگلي کړئ څکه چه ستاسو دُرود لوستل به د قیامت په ورڅ ستاسو د پاره نور وي. (فِرَدْوُسُ الْأَخْبَار)

په کور کښ د ډوب شوي د جنازې نمونځ

﴿٤﴾ خوک کوهی ته غوزار شوا او مړ شو یا پري کور را اولویدوا او مړي ئې نه شو راویستله نو په هم هغه څایه د هغه جنازه اوکړئ، او که په دریاب کښ ډوب شوا او را او نه ویستله شونو د هغه جنازه نه شي کیدې څکه چه د مړي د مُصلی (یعنی نمونځ کونکي) مخي ته کيدل معلوم نه دي. (رذالْجُنَاحَاجَ ص ۳۱۴)

په جنازه کښ د ګنري زیاتولو د پاره ناوخته کول

﴿٥﴾ که د جمیعې په ورڅ خوک مړ شونو که د جمیعې د نمانځه نه مخکښ کفن دفن کیدې شي نو مخکښ ئې اوکړئ، په دي وجهه حصارول چه د جمیعې د نمانځه نه پس به ګنره ډيره وي مکروه دي.
(بهاړ شريعت ج ۱، ص ۸۴، رذالْجُنَاحَاجَ ۳، ص ۱۷۳ وغیره)

فرماني مصطفى ﷺ: د جمعي په شېره او د جمعي په ورڅ په ما باندي په کثرت سره درود لوی څکه چه ستاسو درود ما ته وړاندې کولې کېږي. (طبراني)

الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلٰوةُ وَالسَّلَامُ عَلٰى سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ
اَمَّا بَعْدُ فَاعُوذُ بِاللّٰهِ مِن الشَّيْطٰنِ الرَّجِيمِ ۝ بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

د بالغ د جنازې د نمانځه نه مخکښ دا اعلان او کړئ

د مرحوم عزيزان او دوستان توجه او کړئ! مرحوم که کله په ژوند کښ ستاسو زړه ازارولي وي يا ئې ستاسو حق ټلفي کړي وي يا پري ستاسو قرضه وي نو دوئي د الله د رضا د پاره معاف کړئ، **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ تَعَالٰى مَرْحُومٌ تَهْ بِهِ هُمْ خَيْرٌ أُوْرُسِيٌّ** او ستاسو به هم ثواب اوشي. د جنازې د نمانځه نیټ او د هغې طریقه هم واورئ. ”**زَهْ نِيَّتٌ كَوْمٌ دِيْ جَنَازَةٌ دِنَمَانَخَهُ، دِ پَارَهُ دِ اللَّهُ تَعَالَى، دُعَاءُ دِيْ مَرْيٌ دِ پَارَهُ، پَهْ دِيْ [حَاضِرٌ] إِمامٌ پَسِيْ.**“ که دا الفاظ مو ياد نه وي نو هیڅ باک ذسته، ستاسو په زړه کښ دا نیټ کیدل ضروري دي چه ”**زَهْ دِيْ مَرْيٌ دِ جَنَازَةٍ نَمُونَخَ كَوْمٌ**“ چه کله إمام صاحب ”**اللّٰهُ أَكْبَرُ**“ اووائی نو غوربونو ته لاس پورته کړئ او بیا د ”**اللّٰهُ أَكْبَرُ**“ وئيلو سره فوراً د معمول مطابق د نامه نه لاندې لاسونه او تپرئ او ثناء اولوی. په دویم خل چه إمام صاحب ”**اللّٰهُ أَكْبَرُ**“ اووائی نو تاسو د لاسو پورته کولو نه بغیر ”**اللّٰهُ أَكْبَرُ**“ اووائی، بیا د نمانځه والا **دُرُودِ إِبْرَاهِيمِ** اولوی. چه دريم خل إمام صاحب ”**اللّٰهُ أَكْبَرُ**“ اولوی نو تاسو د لاسو پورته کولو نه بغیر ”**اللّٰهُ أَكْبَرُ**“ اووائی او د بالغ د جنازې دعا اولوی¹ چه کله خلورم خل إمام

¹ که د نابالغه هلك یا جینې جنازه وي نو د هغې د دعا وئيلو اعلان کړئ.

فرمان موصلي صلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: د هغه کس پوزه د په خاورو خره شي چه د چا په مخکنې زما ذکر اوشي او هغه په ما درود پاک او نه لولي. (تمذیز)

صاحب "الله أكابر" او واي نو تاسو "الله أكابر" او واي او دواړه لاس خلاص کړئ او زورند ئې کړئ او د امام صاحب سره د قاعدي مطابق سلام او ګرځوي.

ماخذ و مراجع

كتاب	مطبوعه	كتاب	مطبوعه
مركز اهلست برکات رضا الهند	شرح الصدور	مكتبة المدينہ باب المدينہ کراچی	قرآن مجید
دار الصادر بيروت	احیاء علوم الدین	مكتبة المدينہ باب المدينہ کراچی	خزان العرفان
باب المدينہ کراچی	جوهرہ	دار ابن حزم بيروت	صحیح مسلم
سهیل اکیدمی مرکز الاولیاء لاهور	غنبہ	دار المعرفة بيروت	سنن ابن ماجہ
باب المدينہ کراچی	فتاویٰ تاتار خانیہ	دار الكتب العلمیة بيروت	صنف عبدالرزاق
دار الفکر بيروت	فتاویٰ عالمگیری	دار الكتب العلمیة بيروت	شعب الیاهان
درمخترار و ردا محترار	درDar الفکر بيروت	دار الفکر بيروت	تاریخ دمشق
باب المدينہ کراچی	کنز الدائق	دار المعرفة بيروت	مستدرک
رضا فاؤنڈیشن مرکز الاولیاء لاهور	فتاویٰ رضویہ	دار الكتب العلمیة بيروت	التغییب والتهییب
مکتبة المدينہ باب المدينہ کراچی	بهار شریعت	دار الكتب العلمیة بيروت	الفدووس یماثور الخطاب

دا رساله اولولي او بل ته ئی ورکړئ

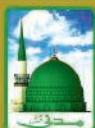
په غم بنادي، اجتماعاتو، عرسونو او د ميلاد په جلوسونو وغيره کښ د **مکتبة المدينہ** نه شائع شوي رسالي او د مدنی کلونو پرچئ تقسيم کړئ او ثواب او ګټئ، خپلو ګاکونو ته په تحفه کښ ورکولو د پاره په خپلو د کانونو کښ هم د رسالو اينبودلو عادت جوړ کړئ، د اخبار خرڅونکو یا د ماشومانو په ذريعه په خپل چم ګاونډ کښ کور په کور وقفه په وقفه کله یوه کله بله د ستتو نه ډکو رسالو رسولو په ذريعه د نیکی دعوت عام کړئ او ډپر ثوابونه او ګټئ.

د بالغ د جنازی د نمانځه نه مخکښ دا اعلان او کړئ

د **مرحوم** دوستان او عزيزان توجه او کړئ! مرحوم که کله په زوند کښ ستاسو زره ازارولي وي يا ئې ستاسو حق وهلي وي، يا پرې ستاسو قرض پوري وي نود الله د رضا د پاره ئې معاف کړئ، **إِنْ شَاءَ اللَّهُ تَعَالَى مَرْحُومٌ تَهُدُ هُمْ خَيْرٌ** پیښ شي او ستاسو به هُمْ ثواب اوشي. د جنازی د نمانځه نیت او د دې طريقه هُمْ واورئ. **”نمونع کووم د دې جنازی د نمانځه، خاص اللَّهُ بِجَلَالِهِ لَرُهُ، دُعَا دِ دِ مَرِي دِ پَارِهِ، پِه دِ حَاضِرِ إِمامِ پَسِيِّ“** که دا الفاظ یاد نه شئ لولي نو هیڅ باک نشته، ستاسو په زره کښ دا نیت کيدل ضروري دي چه ”زه د دې مري د جنازی نمونع کووم“ چه کله امام صاحب **”اللَّهُ أَكْبَرُ“** اووائي نو غورونو ته د لاسونو پورته کولو نه پس **”اللَّهُ أَكْبَرُ“** اووائي او فوراً د معمول مطابق د نامه نه لاندي لاسونه او ترئ او ثناء اولولي. چه دويم خل امام صاحب **”اللَّهُ أَكْبَرُ“** اووائي

دینه

لے: اگرنا بالغ یاتا پا لغکا جنازه ہو تو اس کی دعا پڑھنے کا اعلان کړئ۔

فیضان مدنیہ محلہ سوداگران زرہ سبزی منڈی، باب المدنیہ (کراچی)

UAN: +92 111 25 26 92 Ext: 1262

Web: www.dawateislami.net / E-mail: translation@dawateislami.net